

Evanghelia slavei lui Hristos

Predici la Duminicile de peste an

BASILICA
BUCUREȘTI
2016

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Învierea lui Hristos – arvuna învierii noastre	11
Învierea Domnului (<i>Sfintele Paști</i>)	
Lumina Învierii lui Hristos dă sens istoriei universale a omenirii	14
Sărbătoarea Învierii lui Hristos ne îndeamnă pururea să ne eliberăm de păcate, să săvârșim fapte bune și să trăim în sfințenie	15
Să vedem pe fiecare om ca pe un împreună-călător cu noi spre Învierea de obște.....	17
Credința în Hristos – Izvor de viață veșnică	19
Duminica a 2-a după Paști (<i>a Sfântului Apostol Toma</i>)	
Hristos este Domnul vieții și Dumnezeu adevărat.....	21
Îndoiala poate fi vindecată și transformată în bucuria întâlnirii omului cu Dumnezeu	22
Cel care crede în Hristos Cel răstignit și înviat poate dobândi viața veșnică	23
Credința cultivată prin rugăciune devine o pregustare spirituală a bucuriei din Împărăția cerurilor.....	24
Credința este dar al lui Dumnezeu care trebuie însă cultivat	25
Credința în Hristos se împlinește prin întâlnirea cu El	26
Prin credință vedem sau simțim pe Hristos Cel înviat prezent în Biserica Sa.....	26
Femeile Mironosițe – modele de curaj, credință și evlavie în Biserică	28
Duminica a 3-a după Paști (<i>a Femeilor Mironosițe</i>)	
Sfintele Femei Mironosițe sunt dascăli ai Bisericii prin modul lor de a fi credincioase	30
Ungerea trupului mort cu aromate simboliza în tradiția iudaică cinstirea lui și dorința de a întârzia descompunerea acestuia	30
Învierea Domnului, trecerea Sa la viața cerească veșnică	31
Dragostea și curajul mironosițelor au fost răsplătite cu bucuria de a se întâlni cu Însuși Hristos Cel înviat.....	32
Femeile Mironosițe sunt apostoli către Apostoli, adică trimise de inger către cei ce vor fi trimiși de Hristos să predice Evanghelia Sa	33
Dacă omul credincios nu mai este ajutat de oameni, Dumnezeu trimite îngeri să-l ajute	35
Femeile Mironosițe sunt modele pentru toate femeile credincioase	36
Hristos vindecă și ridică pe cel bolnav și păcătos	38
Duminica a 4-a după Paști (<i>Vindecarea slăbănogului de la Vitezda</i>)	
Domnul Isus Hristos este Duhovnicul și Doctorul sufletelor noastre.....	40
Dumnezeu vine în ajutorul celui bolnav și singur	41

Răbdarea desăvârșită, smerenia adâncă și speranța neîntreruptă aduc izbăvirea	42
Binele trebuie săvârșit în orice timp	43
Să fim recunoscători lui Dumnezeu pentru binefacerile primite	44
Scăldătoarea Vitezda era prefigurarea mântuirii prin lucrarea Bisericii	45
Evangelhia de azi ne arată că există o legătură între păcat și boală, dar și o legătură între suferință și pocăință	46
Suferința trupului poate schimba și însănătoși sufletul omului în relația lui cu Dumnezeu și cu semenii	46
Hristos cheamă la mântuire pe toți oamenii	48
Duminica a 5-a după Paști (<i>a Samarinenței</i>)	
Iisus Hristos este Izvorul harului	51
Între iudei și samarineni erau multe bariere mentale de ordin religios și cultural	52
Prin desființarea barierelor mentale și a complexelor de superioritate culturală și religioasă, Mântuitorul Iisus Hristos prefigurează taina Bisericii sau comuniunea oamenilor în iubirea Preasfintei Treimi	52
Apa cea vie este harul care vindecă pe om de păcat și îi sfințește viața	54
Adevărata închinare adusă lui Dumnezeu se va muta de la Templul din Ierusalim la bisericile din toată lumea	55
Femeia samarineancă prefigurează Biserica alcătuită din neamuri diferite	56
Orbul vindecat mărturisește dumnezeirea lui Hristos	51
Duminica a 6-a după Paști (<i>Vindecarea orbului din naștere</i>)	
Orbirea sufletească este mai grea decât orbirea trupească	61
Iisus Hristos este Lumina lumii	61
Fiul lui Dumnezeu S-a făcut Om ca să vindece natura umană bolnavă	62
Scăldătoarea Siloamului este prefigurarea Tainei Sfântului Botez	64
Orbul vindecat devine misionar ascultător și credincios al lui Iisus	64
Dreapta credință și rugăciunea mențin unitatea Bisericii	67
Duminica a 7-a după Paști (<i>a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic; Rugăciunea lui Iisus</i>)	
Duminica a 7-a după Paști, a celor 318 Sfinți Părinți de la Niceea, este o punte de legătură între sărbătoarea Înălțării Domnului și sărbătoarea Pogorării Duhului Sfânt	69
Hristos-Domnul Se roagă pentru unitatea Bisericii Sale	70
Grija Păstorului pentru cei încredințați lui de Dumnezeu spre păstorire	72
Crezul ortodox este sinteza dreptei credințe a Bisericii lui Hristos	73
Numai în comuniunea Sfinților se păstrează dreapta credință	74
Duhul Sfânt constituie și sfințește Biserica lui Hristos	76
Duminica a 8-a după Paști (<i>a Rusalilor</i>)	
Duhul Sfânt nu anulează identitatea omului, ci o luminează și o îmbogățește	78
Duhul Sfânt confirmă și cultivă viața adevărată a creștinului sau comuniunea lui de iubire cu Dumnezeu și cu oamenii	79
Duhul Sfânt este „Arhitectul Bisericii” și „Plugarul firii omenești”	81
Prin lucrarea Duhului Sfânt se constituie Biserica instituită (întemeiată) de Mântuitorul Iisus Hristos	83

Sfinții, rodire ale lucrării Duhului Sfânt în lume	85
Duminica întâi după Rusalii (<i>a Tuturor Sfinților</i>)	
Numai prin lucrarea Sfântului Duh oamenii pot deveni sfinți.....	86
Frumusețea sfințeniei se arată mai ales în comuniunea smerită a omului cu Dumnezeu și în iubirea sa milostivă față de semenii	87
Duminica Tuturor Sfinților arată legătura dintre sfinții cunoscuți și cei necunoscuți oamenilor, fiind toți uniți în harul și iubirea Preasfintei Treimi	89
„Înmulțit va lua înapoi” înseamnă bucuria negrăită a comuniunii omului cu Hristos în Împărăția Preasfintei Treimi	90
Adevărata bogăție netrecătoare se află în suflete, nu în hambare, bănci sau buzunare	90
Iisus pregătește Apostoli pentru sfințirea popoarelor	93
Duminica a 2-a după Rusalii (<i>a Sfinților Români</i>)	
Biserica este viața lui Hristos Cel răstignit, înviat și înălțat la ceruri, împărțită oamenilor, prin Duhul Sfânt	94
Cine este Cel ce cheamă la Sine oameni și le schimbă viața?.....	96
Predicarea Evangheliei Împărăției cerurilor era însoțită de faptele iubirii milostive	98
Creștinismul românesc are rădăcini adânci în sufletul poporului și rugători în ceruri.....	99
Căutarea Împărăției lui Dumnezeu, prioritate a vieții creștine.....	101
Duminica a 3-a după Rusalii (<i>Despre grijile vieții</i>)	
Omul cu adevărat liber este omul duhovnicesc	103
Hrănirea spirituală a sufletului omului prin comuniunea sa cu Dumnezeu și îmbrăcarea lui cu lumina bunătații sunt mai de preț decât orice lucrare materială.....	104
Ce este Împărăția lui Dumnezeu?.....	106
În Biserică pregustăm pacea, bucuria și lumina Împărăției lui Dumnezeu sau a Preasfintei Treimi	107
Iubirea milostivă și vindecătoare a lui Hristos trezește în păgâni credință puternică.....	110
Duminica a 4-a după Rusalii (<i>Vindecarea slugii sutașului</i>)	
Sutașul preînchipuie diferitele etnii sau popoare care vor crede în Hristos	111
Iubirea milostivă a sutașului față de servitorul său bolnav îi întărește credința că Iisus îl poate vindeca pe acesta	112
Valoarea persoanei umane este mai presus de orice rang și stare a vieții	113
Cuvântul lui Hristos ridică din boală și din moarte, dăruind sănătate și viață	114
Să ne rugăm nu numai pentru noi înșine, ci și pentru alții	116
Vindecăm sau rănim prin cuvinte?.....	117
Bunătațea lui Hristos eliberează pe oameni de răutatea demonilor	119
Duminica a 5-a după Rusalii (<i>Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei</i>)	
Iubirea milostivă a lui Hristos pentru oameni este chinuitoare pentru duhurile rele care urăsc pe oameni	121
Domnul Iisus Hristos nu este indiferent față de suferința oamenilor	121
Iisus Hristos eliberează și vindecă suflete înrobite, încât face din oameni înstrăinați oameni apropiați de semenii lor.....	122
Valoarea spirituală a omului întrece orice valoare comercială	123
Demonii dezbină pe oameni, iar Dumnezeu îi adună	125

Credința celor milostivi ajută pe cel bolnav	128
Duminica a 6-a după Rusalii (<i>Vindecarea slăbănogului din Capernaum</i>)	
Boala trupului cheamă pe om să caute vindecarea sufletului	130
Iisus Hristos este Duhovnicul și Doctorul desăvârșit	131
Credința celor ce ajută pe cel bolnav contribuie la vindecarea lui.....	133
Să fim solidari cu cei aflați în suferință	135
Credința în Hristos aduce vindecare	137
Duminica a 7-a după Rusalii (<i>Vindecarea a doi orbi și a unui mut din Capernaum</i>)	
Mărturisirea credinței este cerută de cei care pot să o facă	138
Orbii vindecați binevestesc minunea vindecării	139
Poporul se minuna și se bucura de lucrarea vindecătoare a lui Iisus, însă fariseii invidiau pe Iisus și-L defăimau	141
Hristos merge spre cei bolnavi pentru a-i vindeca	143
Darurile se înmulțesc prin binecuvântare	145
Duminica a 8-a după Rusalii (<i>Înmulțirea pâinilor</i>)	
Să ne hrănim mai întâi cu ascultarea cuvântului lui Dumnezeu și apoi cu hrana materială	147
Opera socială a Bisericii izvorăște din Sfânta Evanghelie și din Sfânta Liturghie	148
Darul adus de unii oameni la biserică primește binecuvântarea lui Dumnezeu și devine bucurie pentru comunitate	149
Minunile lui Hristos, semne ale iubirii Sale sfinte și milostive	150
Înmulțirea pâinilor, prefigurare a Sfintei Euharistii	152
Cum trebuie să folosim darurile binecuvântate de Dumnezeu?	153
Credința puternică învinge încercările vieții	155
Duminica a 9-a după Rusalii (<i>Umblarea pe mare a Mântuitorului și potolirea furtunii</i>)	
Orice faptă bună trebuie atribuită lui Dumnezeu	157
„Examenul” duhovnicesc al ucenicilor este lupta cu încercările grele.....	158
Cererea Sfântului Petru de-a umbla pe mare spre Iisus este izvorâtă din recunoștință și respect față de Iisus	160
Credința fermă în Iisus Hristos învinge greutatea încercărilor.....	161
Corabia aflată pe marea învolburată este simbolul Bisericii prezente în lume.....	162
Credința puternică, rugăciunea stăruitoare și postul jertfelnic alungă demonii.....	165
Duminica a 10-a după Rusalii (<i>Vindecarea lumaticului</i>)	
Valoarea neprețuită a rugăciunii pentru alții	166
Pentru că îi iubește, Iisus îi muștră pe oameni spre îndreptarea lor spirituală	167
Demonii se tem numai de dumnezeiescul har prezent în om	169
Biserica se roagă și lucrează pentru vindecarea sufletească și trupească a oamenilor	171
Iertarea aproapelui ne face milostivi ca Dumnezeu	173
Duminica a 11-a după Rusalii (<i>Pilda datornicului nemilostiv</i>)	
Datoriile oamenilor față de Dumnezeu sunt multele lor greșeli sau risipirea darului vieții înseși	175
Să fim asemenea lui Dumnezeu Cel iertător și drept	177
Biserica a primit de la Hristos Însuși porunca de-a ierta greșelile oamenilor	178
Uneori, iertarea greșelilor semenilor noștri cere luptă cu noi înșine, răstignire a mâinii și a dorinței noastre de răzbunare	178

Viața veșnică se dobândește prin milostenie	181
Duminica a 12-a după Rusalii (<i>Tânărul cel bogat</i>)	
Iisus Hristos ne oferă pildă de smerenie	182
Atașarea sufletului de averi materiale face anevoioasă mântuirea omului.....	184
Ajutorul lui Dumnezeu transformă imposibilul în posibil.....	185
Sufletul omului nu se poate mulțumi numai cu bunurile pământești.....	185
Nu este suficient să nu săvârșești răul, ci trebuie să faci mult bine.....	186
Slujitorii răi pierd Împărăția lui Dumnezeu	189
Duminica a 13-a după Rusalii (<i>Pilda lucrătorilor răi</i>)	
Dumnezeu dorește să împlinim voia Lui în mod liber	191
Să nu ne facem stăpâni în casa Stăpânului	192
Chemarea lui Dumnezeu implică slujire responsabilă din partea oamenilor	194
Haina de nuntă cerească – lumina sufletului curat	197
Duminica a 14-a după Rusalii (<i>Pilda nunții fiului de împărat</i>)	
Depinde de libertatea oamenilor de a fi aleși sau nu	200
Haina de nuntă este veșmântul credinței și al faptelor bune care luminează sufletul.....	201
Iubirea față de Dumnezeu și de aproapele – lumina vieții creștine	204
Duminica a 15-a după Rusalii (<i>Porunca cea mai mare din Lege</i>)	
Iubirea este starea sufletului care preferă pe Dumnezeu oricărei făpturi	206
Să iubim binele mai mult decât bunurile din lumea aceasta	209
Porunca iubirii față de Dumnezeu se împlinește în primul rând prin rugăciunea adresată Lui.....	210
Pocăința, remediu pentru căderea din iubirea față de Dumnezeu și de aproapele.....	211
Înmulțirea talanților este binele pe care îl săvârșim oamenilor	213
Duminica a 16-a după Rusalii (<i>Pilda Talanților</i>)	
Complementaritatea darurilor învață pe oameni să fie solidari și milostivi	215
Primirea darurilor este însoțită de responsabilitatea față de ele	216
Oamenii sunt chemați la bucuria deplinătății rodirii lor	217
Zarafii sunt toți oamenii care beneficiază de hărnicia, priceperea și dărnicia semenilor talentați	217
Credință tare izvorâtă din iubire îndurerată	220
Duminica a 17-a după Rusalii (<i>a Cananeencei</i>)	
Hristos descoperă credință mare la o femeie dintr-un popor păgân	222
Credința vie se arată prin stăruința în rugăciune	222
Femeia cananeencă este pildă de credință, smerenie și rugăciune pentru toți oamenii	224
Prin rugăciunea pentru alții ne întâlnim cu Hristos	225
Întâlnirea cu Dumnezeu face din pescari apostoli	228
Duminica a 18-a după Rusalii (<i>Pescuirea minunată</i>)	
Corabia pe mare prefigura Biserica lui Hristos în lume	229
Smerenia înseamnă ascultare de Hristos	230
Teama care se naște din întâlnirea păcătoșeniei omului cu sfințenia lui Dumnezeu	231
Pescuirea minunată a schimbat viața lui Petru: din pescar obișnuit el a devenit apostol sau misionar al lui Iisus Hristos	232

Harul lui Dumnezeu primează față de priceperea și osteneala omului	233
Harul lui Dumnezeu se dăruiește celor smeriți și harnici	234
Iubirea de vrăjmași ne face milostivi ca Dumnezeu	237
Duminica a 19-a după Rusalii (<i>Predica de pe munte – Iubirea vrăjmașilor</i>)	
Firea umană păcătoasă amestecă virtutea cu păcatul	238
Iubirea de vrăjmași începe cu rugăciunea pentru schimbarea sau îndreptarea lor	241
„Răzbunarea” sănătoasă a creștinului se arată când acesta răspunde	
la răutate cu bunătate	242
Bunăitatea sufletului se probează mai ales în necazuri și suferințe	243
Hristos aduce bucuria învierii în locul suferinței îndoliate	245
Duminica a 20-a după Rusalii (<i>Învierea fiului văduvei din Nain</i>)	
Domnul Iisus Hristos alină durerea și întristarea oamenilor îndoliați	246
Când durerea omului se află la limita răbdării,	
Dumnezeu vine să-l mângâie și să-l întărească	247
Avem datoria să fim solidari cu toți oamenii îndoliați	248
Harul lui Dumnezeu lucrează prin trupul omenesc.	
Trupul morților trebuie îngrijit cu respect, iar Moaștele Sfinților,enerate	250
Tinerii sunt chemați să crească în iubirea familiei și în prietenie duhovnicească	251
Rostul vieții – primirea și rodirea cuvântului lui Dumnezeu	253
Duminica a 21-a după Rusalii (<i>Pilda semănătorului</i>)	
Cuvântul lui Dumnezeu rămâne neroditor în suflet din cauza nepăsării	
și neglijenței omului	255
Sămânța care a răsărit, dar s-a uscat, înseamnă credința spontană, dar nestatornică	256
Spinii grijilor lumești sufocă iubirea față de Dumnezeu și de aproapele	257
Inima curată și bună este brazda de pământ roditor pentru cuvântul Evangheliei	259
Să dobândim și să cultivăm bunătatea inimii!	260
Bogatul nemilostiv pierde mântuirea	262
Duminica a 22-a după Rusalii (<i>Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr</i>)	
Starea sufletului după moarte	264
Dumnezeu respectă libertatea omului de a alege între bine și rău	264
Moartea trupului schimbă starea vieții sufletului omului decedat	265
Nerecunoștința și nemilostivirea sunt semne ale decăderii spirituale a omului	267
Dumnezeu vede și prețuiește nu numai faptele omului, ci și starea sufletului său	267
Milostenia este cale spre mântuire	269
Recunoștință și misiune	271
Duminica a 23-a după Rusalii (<i>Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor</i>)	
Demonii mărturisesc dumnezeirea lui Iisus	273
Hristos-Domnul arată mila Sa față de omul demonizat redându-i sănătatea	
și libertatea	274
Mântuirea și bucuria veșnică sunt scopul vieții omului	275
Suferința e îngăduită ca mijloc de dezlipire sau dezrobire a omului de averile	
materiale limitate și trecătoare	276
Hristos îi încredințează omului vindecat misiunea de a binevesti iubirea	
lui Dumnezeu printre cei care-l cunoșteau când era chinuit de demoni	277

Credința și smerenia aduc tămăduirea de boală și învierea din morți 279

Duminică a 24-a după Rusalii (<i>Învierea fiicei lui Iair</i>)	
Smereniei mai-marelui sinagogii îi răspunde milostivirea lui Iisus	281
Iisus evidențiază și credința puternică a unei femei suferinde	282
Darurile credinței	283
Prin învierea fiicei lui Iair, Domnul Iisus Hristos arată puterea Sa dumnezeiască	
de-a învia pe cei morți	284
Evanghelia speranței și a vindecării oamenilor smeriți și credincioși	285

Samarineanul milostiv – chipul iubirii lui Hristos în oameni 287

Duminică a 25-a după Rusalii (<i>Pilda samarineanului milostiv</i>)	
Coborârea de la Ierusalim la Ierihon reprezintă înstrăinarea de Dumnezeu	
a omenirii păcătoase	289
Biserica este casa în care se vindecă rănila sufletului și bolile trupului	
pricinuite de păcate	290
Fapta samarineanului milostiv reprezintă lucrarea iubirii milostive	
a lui Hristos pentru mântuirea oamenilor	291
Aproapele este omul prin care Dumnezeu ne ajută cu harul Său,	
adesea într-un mod neașteptat	293
Să arătăm iubire milostivă prin fapte, nu doar prin cuvinte	294

Hambare pline, dar suflet gol 296

Duminică a 26-a după Rusalii (<i>Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina</i>)	
Patima lăcomiei cauzează decăderea și însingurarea omului	297
Îmbogățirea în Dumnezeu	299
Faptele milosteniei trupești și sufletești devin bogății spirituale	300
Biserica îndeamnă pe bogați să facă milostenie, iar pe săraci să ceară	
ajutorul lui Dumnezeu	301

Binele trebuie săvârșit în orice vreme 303

Duminică a 27-a după Rusalii (<i>Tămăduirea femeii gârbove</i>)	
Femeia gârbovă căuta doar mântuirea sufletului	304
Hristos vindecă o femeie răbdătoare, chiar dacă nimeni n-a cerut vindecarea ei	305
Femeia gârbovă este fiică a lui Avraam, adică fiică a credinței	306
Ridicarea omului din gârbovire este un început nou și bun în viața lui	307
Trup gârbov, dar suflet drept	308
Să săvârșim binele și în zilele de sărbătoare	309

Dumnezeu cheamă oamenii la mântuire 311

Duminică a 28-a după Rusalii (<i>Pilda celor poștriți la cină</i>)	
Slujitorul Stăpânului este Mesia Cel prezis de profeți	312
Cina din casa Stăpânului semnifică Împărăția lui Dumnezeu	313
Chemarea lui Dumnezeu și libertatea omului de a răspunde sau nu chemării divine	314
Preocupări excesive pentru trup, dar puțină grijă pentru suflet	315
În mod neașteptat, mulți săraci, bolnavi și oameni necunoscuți sunt chemați	
la cina lui Dumnezeu	317
Cina Euharistică este arvuna Împărăției cerurilor	318

Recunoștința, fireshul demnității omului	320
Duminica a 29-a după Rusalii (<i>a celor 10 leproși</i>)	
Iisus Hristos împlinește Legea mozaică și respectă libertatea oamenilor	322
Recunoștința este stare de smerenie și sănătate a sufletului	323
Când omul nu mulțumește pentru binefacerile primite, el decade spiritual și se dezumanizează	325
Prin mulțumire sau recunoștință creștem duhovnicește în relație cu Dumnezeu și cu semenii	327
Milostenia – cale spre mântuire	329
Duminica a 30-a după Rusalii (<i>Dregătorul bogat – Păzirea poruncilor</i>)	
Un bogat evlavios și moral, dar zgârcit și nemilostiv	330
Milostivirea este începutul asemănării omului cu Dumnezeu	332
Numai cu ajutorul lui Dumnezeu putem împlini voia Lui	333
Numai prin dărnicie și milostenie, averile materiale trecătoare devin comori spirituale veșnice	334
Iisus Hristos dăruiește lumină sufletului și trupului	337
Duminica a 31-a după Rusalii (<i>Vindecarea orbului din Ierihon</i>)	
Iisus din Nazaret, singura șansă a orbului din Ierihon de a fi vindecat	338
Iisus este milostiv cu cei suferinzi	339
Pentru Dumnezeu, boala nu este o fatalitate	342
Vedere trupească prin simțuri și vedere duhovnicească prin credință	343
Bunătatea lui Iisus vindecă răutatea sufletului pătimăș	345
Duminica a 32-a după Rusalii (<i>a lui Zabeu</i>)	
Pacea, bucuria și fericirea sufletului nu se dobândesc prin acumulare necinstită de bunuri materiale	346
Iisus Hristos nu judecă pe nimeni în mod pripit, după aparențe sau după opinia publică superficială	347
Evanghelia ne arată că bunătatea lui Hristos Cel milostiv a pătruns dincolo de răutatea lui Zaheu cel lacom	349
Bunătatea milostivă a lui Dumnezeu eliberează pe oameni de patima lăcomiei	351
Iisus Mântuitorul ne caută necontenit pe fiecare dintre noi, ca și noi să-L căutăm pe El, Izvorul vieții veșnice fericite	352
Să unim fapta bună cu smerenia	354
Duminica a 33-a după Rusalii (<i>a Vameșului și a Fariseului</i>)	
Trepte ale urcușului spre Înviere	355
Să învățăm de la fariseu fapta cea bună, iar de la vameș, rugăciunea smerită	356
Numai smerenia deschide ușile milostivirii dumnezeiești pentru iertarea păcatelor	358
Cine se pocăiește în stare de rugăciune smerită își poate îndrepta viața	359
Sufletul omului smerit este înălțat de iubirea lui Dumnezeu	359
Rugăciunea smerită este temelia vieții duhovnicești	361
Din rugăciunea smerită izvorăște iubirea milostivă pentru toți oamenii	362
Prin pocăință înviază sufletul din moartea spirituală	363
Duminica a 34-a după Rusalii (<i>a întoarcerii Fiului risipitor</i>)	
Dumnezeu respectă libertatea omului, chiar dacă aceasta e folosită în mod nechibzuit sau pătimăș	365

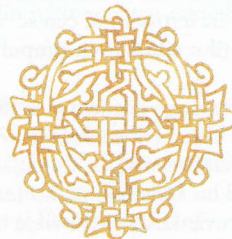

Când libertatea omului devine irațională, pătimășă și autodistructivă, înțelepciunea lui Dumnezeu cheamă pe om la pocăință	367
Păcatul și moartea sunt accidente sau urmări ale falsei libertăți	369
Când un păcătos se îndreaptă spre Dumnezeu, atunci Dumnezeu îi iese în întâmpinare	370
Când Dumnezeu iartă păcatele celui ce se pocăiește, El Se bucură de mântuirea păcătosului	371
Oamenii vor fi judecați pentru neomenie	373
Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (<i>a Lăsăturii sec de carne</i>)	
Judecata universală este completă, definitivă și înfricoșătoare	375
Hristos este tainic prezent în fiecare om care suferă	377
Nu e suficient să nu faci rău nimănui, ci trebuie să faci bine multora	378
Iubirea milostivă este criteriul ultim al judecății universale	379
Săracii sunt avocați puternici ai celor milostivi	380
Instituțiile de caritate ale Bisericii s-au născut din lumina iubirii milostive a lui Hristos	381
Postul – ofrandă a iubirii omului față de Dumnezeu	383
Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (<i>a Lăsăturii sec de brânză</i>)	
Iertarea semenilor luminează sufletul omului pentru comuniunea lui cu Dumnezeu	384
Smerenia și bucuria sunt semnele postului adevărat	386
Postul este timpul nevoițelor duhovnicești mai intense pentru a spori comorile din „traista” sufletului	389
Adam a fost izgonit din Rai pentru că nu a postit	390
Hristos – Noul Adam ne învață să luptăm cu ispitele	391
Ascultarea lui Hristos – Noul Adam vindecă neascultarea lui Adam cel vechi	391
Icoana arată adevărul și frumusețea Ortodoxiei	393
Duminica întâi din Postul Mare (<i>a Ortodoxiei</i>)	
Mărturisirea dumnezeirii lui Hristos ne deschide intrarea în Împărăția cerurilor	395
În icoană se întâlnește istoria cu veșnicia, în lumina Împărăției cerurilor	397
Icoana este chemare sau invitație permanentă la rugăciune	398
„Eu nu cinstesc materia, ci pe Acela Care din iubire pentru mine S-a făcut materie, pe Iisus Hristos”	400
Iertarea păcatelor – începutul vindecării de boli	402
Duminica a 2-a din Postul Mare (<i>a Sfântului Grigorie Palama</i>)	
Harul iertării vindecă sufletul de păcat și pregătește vindecarea trupului de boli	403
Boala este uneori o urmare a păcatului sau o pedagogie divină	404
Mântuitorul Iisus Hristos, unicul Duhovnic și Doctor desăvârșit al vindecării omenirii bolnave	405
Rugăciunea pentru alții și ajutorarea lor ne arată taina Bisericii-comuniune	406
Păcătosul iertat devine un fiu duhovnicesc	407
Îndemn la fapte de milostenie	408
Dascălul rugăciunii neîncetate și teologul luminii necreate	408
Sfinții isihști sunt profeții slavei Împărăției cerurilor	409
Rugăciunea și pocăința înnoiesc haina de har a sufletului primită prin Botezul creștin	411

Urmând lui Hristos, Crucea ne duce la Înviere	413
Duminica a 3-a din Postul Mare (<i>a Sfintei Cruci</i>)	
Lepădarea de sine înseamnă eliberarea de modul egoist de a trăi	414
Autosuficiența este o închisoare a sufletului din care acesta trebuie să se elibereze	415
Luarea Crucii înseamnă recunoașterea neputințelor proprii, dar și voința de-a birui păcatul	416
Urmarea lui Hristos prin credință și iubire față de Dumnezeu transformă suferința în speranță	418
Jertfa Crucii și slava Învierii sunt nedespărțite	419
Purtarea Crucii este lucrare de înnoire duhovnicească	420
Sfânta Cruce este steagul de biruință al lui Hristos	422
Hristos vindecă pe oameni de îndoială, boală și nepricepere duhovnicească	423
Duminica a 4-a din Postul Mare (<i>a Sfântului Ioan Scărarul</i>)	
Slăbirea credinței întărește lucrarea diavolului asupra omului	425
Hristos muștră pe oamenii necredincioși, dar are milă de oamenii aflați în suferință	426
Pocăința smerită a tatălui aduce vindecarea fiului bolnav	427
Tatăl compătimitor al fiului robit de un duh rău devine glasul suferinței acestuia	427
Hristos descoperă ucenicilor Săi știința izbăvirii oamenilor de puterea duhurilor rele	428
Demonii se tem de prezența Duhului Sfânt din omul smerit	429
Rugăciunea și postul schimbă foamea și setea fizică în foame și sete spirituală după iubirea lui Dumnezeu	430
Sfântul Ioan Scărarul este dascăl al rugăciunii, al postului și al pocăinței	431
De la păcatul ucigător la sfințenia dătătoare de viață	433
Duminica a 5-a din Postul Mare (<i>a Cuvioasei Maria Egipteanca</i>)	
Pofta de întâietate și de slavă deșartă se vindecă prin slujirea smerită a semenilor	435
Domnul Iisus înlocuiește logica puterii cu logica slujirii	437
Rugăciunea unită cu pocăința și cu postul ajută pe cei păcătoși să devină sfinți	438
Buchetul virtuților din post, lumini ale biruinței duhovnicești	441
Duminica a 6-a din Postul Mare (<i>a Floriilor</i>)	
Mirul de mare preț este un simbol al frumuseții Bisericii	444
Totodată, intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalimul pământesc este și prefigurarea intrării Sale ca om în Ierusalimul ceresc	446
Stălparile și florile, simbolul virtuților adunate în timpul Postului Sfințelor Paști	447
Sfânta Cruce – semnul iubirii care învinge păcatul și moartea	450
Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (<i>Convorbirea lui Iisus cu Nicodim</i>)	
Crucea, semn de mântuire și de viață veșnică	452
Crucea este semn veșnic în trupul lui Hristos	454
Sfânta Cruce este lumină și binecuvântare pentru viața creștină	454
Pretutindeni unde locuiesc creștinii adevărați întâlnim semnul Sfintei Cruci	455
Asumarea Crucii – calea mântuirii în Hristos	457
Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (<i>Luarea Crucii și urmarea lui Hristos</i>)	
Dumnezeu respectă libertatea omului	458
Lepădarea de sine este eliberare de egoism pentru a dobândi o iubire smerită și nepătimașă	460
Cei care au trecut prin suferință înțeleg mai bine crucea altora	462

Dumnezeu care S-a făcut Om este Mântuitorul lumii	464
Duminica dinaintea Nașterii Domnului (<i>a Sfinților Părinți după trup ai Domnului</i>)	
Prin credință, prorocii au văzut mai dinainte taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu	468
Nașterea lui Hristos unește timpul cu veșnicia	469
Toate neamurile sunt chemate la mântuire	469
De ce pregătirea venirii Domnului a durat atât de mult?	473
Dumnezeu schimbă axilul în binecuvântare	475
Duminica după Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos (<i>Fuga în Egipt</i>)	
Pruncul Iisus va deveni om al durerilor și cunoscător al suferinței	477
Lumea robită de păcat și de moarte are nevoie de vindecare	479
Când nu se mai află oameni buni care să-L ajute pe Pruncul Iisus, vin îngerii din cer să-L apere și să-L ocrotească	481
Botezul creștin dăruiește înfierea prin har	483
Duminica dinaintea Botezului Domnului	
Prin botezul creștin primim harul Duhului Sfânt și iertarea păcatelor	485
Duhul Sfânt, arhitectul din interior al Bisericii	488
Botezul lui Iisus în Iordan, temelia botezului creștin	489
Iisus Hristos este lumina vieții veșnice	491
Duminica după Botezul Domnului (<i>Începutul propovăduirii Domnului</i>)	
Lumina cea mare este plinătatea revelației lui Dumnezeu în Hristos	493
„Latura și umbra morții” semnifică starea de păcat ca înstrăinare a oamenilor de Dumnezeu Creatorul	495
Chemarea la pocăință are ca scop dobândirea vieții veșnice	496
Botezul creștin este începutul intrării omului în Împărăția cerurilor	497

Învierea Domnului
(Sfintele Paști)

ÎNVIEREA LUI HRISTOS – ARVUNA ÎNVIERII NOASTRE

„La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric și întunericul

nu a cuprins-o. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, iar numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină. Cuvântul era Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul care vine în lume. În lume era și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit. Și celor câți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut. Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr. Ioan mărturisea despre El și striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era. Și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos” (Ioan 1, 1-17).

„Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie”.

(Crezul ortodox)

Hristos a înviat!

Intrucât Hristos Cel înviat din morți este numit în Sfânta Scriptură „*începătură (a învierii) celor adormiți*” (1 Corinteni 15, 20) sau „*întâi născut între mulți frați*” (Romani 8, 29), sărbătoarea Învierii lui Hristos nu este numai pomenire și mărturisire a adevărului Învierii lui Hristos, ci și vedere duhovnicească sau icoană

profetică a *Învierii de obște* a tuturor oamenilor din toate timpurile și din toate popoarele.

Credința puternică în *Învierea lui Hristos* este în Ortodoxie și *credință puternică în învierea tuturor oamenilor*. De aceea, **Crezul** pe care îl mărturisim în Biserică se încheie cu aceste cuvinte: „*aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie*”.

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos este binevestită în noaptea de Paști *nu înăuntrul bisericii, ci în afara bisericii, pentru că ea privește nu numai pe creștini, ci pe toți oamenii*.

Învierea lui Hristos nu este revenire la viața pământească amestecată cu suferință și stricăciune, ci începutul unei alte vieți: *viața cerească și veșnică pentru suflet și pentru trup*. În acest înțeles Sfântul Apostol Pavel spune: „*precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia*” (1 Corinteni 15, 22), iar, „*vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimic, este moartea*” (1 Corinteni 15, 26).

Legătura dintre adevărul *Învierii lui Hristos* și adevărul *Învierii de obște* este atât de puternică, încât cine nu primește adevărul *Învierii lui Hristos* respinge și adevărul *Învierii celei de obște* sau universale, iar cine crede în *Învierea lui Hristos* trebuie să mărturisească și credința în *învierea morților*.

În acest înțeles, Sfântul Apostol Pavel scrie corintenilor: „*Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este învierea morților? Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră [...]. Atunci cei ce au adormit în Hristos au pierit. Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii*” (1 Corinteni 15, 12-14; 18-19).

Vedem, așadar, că *taina Învierii lui Hristos și a omenirii întregi este inima Evangheliei propovăduite de Apostoli și temelia credinței mărturisite de Biserică*.

Lumina Învierii lui Hristos dă sens istoriei universale a omenirii

De aceea, sărbătoarea Sfințelor Paști este numită „Sărbătoarea sărbătorilor”, iar icoana Învierii lui Hristos se află imprimată pe prima copertă a Sfintei Evanghelii și se oferă credincioșilor spre a fi cinstită și sărutată. Mai mult, fiecare săptămână din calendarul ortodox începe cu ziua Învierii, cu duminica, orientând astfel timpul Bisericii și al istoriei către învierea universală și către viața veșnică. Lumina Învierii lui Hristos dă sens vieții creștine zilnice, pentru că Hristos Cel înviat rămâne tainic prezent și lucrător în Biserica Sa până la sfârșitul veacurilor: „iată, Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor” (Matei 28, 20). Lumina Învierii lui Hristos dă sens istoriei universale a omenirii, pentru că o îndreaptă spre învierea tuturor oamenilor, din toate timpurile și din toate locurile. În plus, lumina Învierii lui Hristos dă sens întregii creații, întregului univers sau cosmos, pentru că ea îndreaptă întreg universul spre „un cer nou și un pământ nou” în care „moarte nu va mai fi” (Apocalipsa 21, 1; 4). De aceea, Biserica Ortodoxă cântă în noaptea Sfințelor Paști: „acum toate s-au umplut de lumină și cerul și pământul și cele de sub pământ”. Acum toate s-au umplut de sens, pentru că toată existența va fi eliberată de robia, de absurditatea și stricăciunea morții (cf. 1 Corinteni 15, 51-58).

Lumânările pe care le poartă în mâini clerul și credincioșii în noaptea de Paști, când ies din biserică și stau în exteriorul lăcașului de cult, sunt simbolul luminii pe care Învierea lui Hristos o aduce în lume și pentru întreg universul.

Lumina veșnică a Învierii lui Hristos este acum tainic prezentă în Biserică, fiind adunată în sufletele credincioșilor prin rugăciune, ca legătură vie cu Hristos Cel înviat, prin binevestirea și ascultarea

Evangheliei lui Hristos, prin împărtășirea cu Sfintele Taine, prin împlinirea poruncii iubirii față de aproapele, prin dobândirea sfințeniei, ca unire a omului cu Dumnezeu Cel Sfânt, dobândită prin pocăință și prin viețuire curată sau virtuoaasă.

Lumina Învierii lui Hristos este exprimată sau simbolizată de veșmintele luminoase, de icoanele și obiectele liturgice aurite care împodobesc biserica în noaptea de Paști. *Frumusețea văzută a sărbătorii ne îndreaptă mintea și inima spre lumina nevăzută, spre slava netrecătoare a Împărăției lui Dumnezeu în care vor locui dreptii și sfinții după Învierea de obște (cf. Apocalipsa 21, 23).*

Întrucât Capul Bisericii este Hristos Cel înviat din morți (cf. *Coloseni* 1, 18), misiunea Bisericii se desfășoară în lume, sfințind timpul mântuirii ca timp dintre Învierea lui Hristos și Învierea întregii omeniri sau Învierea cea de obște (universală).

Sărbătoarea Învierii lui Hristos ne îndeamnă pururea să ne eliberăm de păcate, să săvârșim fapte bune și să trăim în sfințenie

Sfânta Scriptură ne învață că învierea tuturor morților se va realiza când Hristos **va veni cu slavă și putere multă ca să judece viii și morții.** *„Vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui (Hristos) și vor ieși cei care au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândirii” (Ioan 5, 28-29; cf. Matei 16, 27; 25, 31-46; Romani 14, 10; 2 Corinteni 5, 10; 1 Tesaloniceni 4, 13-17; 2 Tesaloniceni 1, 7-10).*

Legătura dintre venirea în slavă a lui Hristos, învierea morților și judecata universală a tuturor popoarelor și persoanelor este mărturisită în **Crezul** Bisericii Ortodoxe, unde se spune despre Hristos Cel